Psykiatriutskottets ordförande
Sandra Ivanovic Rubin (MP)

INTERPELLATIONSSVAR
2025-06-04

RS 2025-0526

Svar på interpellation 2025:51 av Charlotte Broberg (M) om avsaknad av vård och stöd för att avsluta missbruk av anabola steroider

Charlotte Broberg har i sin interpellation ställt följande frågor till hälso- och sjukvårdsregionrådet Talla Alkurdi. Interpellationen har lämnats över till psykiatriutskottets ordförande Sandra Ivanovic Rubin.

1. Hur avser du att öka kunskapen om anabola steroider i region Stockholm?

2. Hur tänker du säkerställa att det finns adekvat vård i region Stockholm för de som vill komma ur ett missbruk av anabola steroider?

3. Hur avser du att se till att det via 1177 och andra kanaler i region Stockholm ska vara lätt att hitta vård mot missbruk av anabola steroider etc.?

Som svar vill jag anföra följande:

Bruket av anabola steroider riskerar att ge livslånga konsekvenser, och det är en självklarhet att beroendevården ska omfatta även detta. Mittenkoalitionen har pekat ut beroendevården som ett av de områden inom psykiatrin som ska stärkas, och det pågår ett utvecklingsarbete för att möta upp behoven i befolkningen. Gällande problematisk användning av hormonpreparat är exempelvis information på väg upp på 1177, där vårdutbudet beskrivs och hänvisning finns till Beroendecentrum Stockholm (BCS), för att underlätta för patienter och anhöriga att snabbt hitta rätt vård.

För personer med bruk av anabola stereoider finns Verksamheten Stockholm förebygger alkohol och droger (STAD). Det är en enhet som tillhör Region Stockholm, som arbetar med prevention inom bland annat dopningsfrågan. STAD har utvecklat en preventiv metod som heter 100% Ren Hårdträning och som syftar till att minska användningen av och tillgången på anabola androgena steroider och andra dopningspreparat på gym och träningsanläggningar.

En av komponenterna i denna metod är utbildning, där STAD erbjuder antidopningsutbildning för gympersonal, samordnare och andra som arbetar strategiskt med exempelvis ANDTS-frågor, preventionsfrågor eller brottsförebyggande frågor, samt för poliser. Dessa utbildningar syftar till att öka medvetenheten om de olika utmaningar och problem som finns

kopplat till anabola androgena steroider. Dels beskrivs de negativa hälsoeffekterna och biverkningar som drabbar många av de som brukar anabola androgena steroider (AAS). Vidare presenteras hur dopningslagen är utformad och hur dopning kan kopplas till annan kriminalitet. Därtill diskuteras vilka preventiva insatser som kan göras för att minska samhällsdopningen.

Utöver att öka kunskapen genom utbildningar (digitalt lärarledda, för att sänka tröskeln att kunna delta) gör 100% Ren Hårdträning riktade insatser för att höja medvetenheten och kunskapen om dopningsproblematiken. En specifik dag är instiftad för detta ändamål, Antidopningsdagen (19 mars) och en kampanjvecka (Uppmärksamhetsveckan, vecka 41) då hela nätverket, både i Stockholm och i hela landet, går samman för att öka kunskapen och sätta dopningsfrågan på kartan.

Anabola androgena steroider (AAS) är en grupp konstgjorda hormoner som liknar könshormonet testosteron. De kallas även för anabola steroider. AAS fungerar på två sätt. De är anabola vilket betyder att de bygger upp muskler och andra vävnader i kroppen. De är androgena vilket betyder att de ger manlig könsmognad och sänker den kroppsegna produktionen av testosteron i testiklarna.

Det är viktigt den som använder AAS får hjälp att sluta med dopningen, och det finns hjälp att få. Man kan kontakta en beroendemottagning eller psykiatrins öppenvård för hjälp. På Beroendecentrum Stockholms webbplats finns generell information om skadliga akuta effekter, uttrappningssymtom och långsiktiga skador. Här finns länkar till öppenvårdsmottagningar och även möjlighet till rådgivning via chatt.

Samtliga verksamheter i BCS har kapacitet att besvara och hantera frågor och tillstånd relaterat till skadligt bruk av anabola steroider/dopning. Årligen är det endast ett mindre antal personer som söker hjälp för detta i beroendevården. En specifik beroendemottagning kommer för ökad tydlighet utses att vara klinikens kontaktpunkt i första hand, där det kommer finnas personal med särskild kompetens inom området.

Antal patienter med diagnos AAS (F55 hela länet):

År	**Antal**
2021	49
2022	41
2023	44
2024	46
2025	23

Om det finns frågor om dopning som inte är akuta kan man kontakta dopingsjouren genom att ställa en fråga på deras startsida, https://dopingsjouren.se

Det är vanligare att patienter självrapporterar användning anabola androgena steroider (inklusive testosteron) än att det leder till en diagnos F55 sätts i beroendevården (eller tydligare: att en patient rapporterar

användning av anabola leder inte alltid till en diagnos, troligen beroende på att det finns annat, tyngre drogbruk som är huvudproblemet.

Eftersom informationen om behandling för skadligt bruk av anabola steroider är begränsad på 1177.se avser Beroendecentrum Stockholm att förtydliga informationen där avseende behandling för skadligt bruk av dopningspreparat.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 4 juni 2025

Sandra Ivanovic Rubin